

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مشخصات کلی، برنامه و سر فصل دروس

دوره کارشناسی ارشد علوم اسلامی
رشته زبان و ادبیات عربی

گروه آموزشی زبان و ادبیات
کمیته تخصصی زبان و ادبیات عربی

مصوب هفتصد و نود و پنجمین جلسه شورای برنامه ریزی
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۷

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد علوم اسلامی رشته زبان و ادبیات عربی

گروه: زبان و ادبیات کمیته تخصصی: زبان و ادبیات عربی

رشته: زبان و ادبیات عربی گرایش:.....

دوره: کارشناسی ارشد علوم اسلامی کد رشته:.....

شورای برنامه ریزی آموزش عالی در جلسه هفتصد و نود و پنجمین مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۷ خود برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد علوم اسلامی رشته زبان و ادبیات عربی را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) مصوب نمود.

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد علوم اسلامی رشته زبان و ادبیات عربی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می شوند.

ب: موسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس قوانین تاسیس می شوند و بنا بر این تابع مصوبات شورای برنامه ریزی آموزش عالی می باشند.

ج: موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۷ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا است و دانشگاهها و موسسات آموزش عالی مشمول ماده ۱ می توانند این دوره را دایر و برنامه را اجرا نمایند.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد علوم اسلامی رشته زبان و ادبیات عربی در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می شود.

رای صادره هفتصد و نود و پنجمین جلسه شورای برنامه ریزی مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۷
در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد علوم اسلامی رشته زبان و ادبیات
عربی

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد علوم اسلامی رشته زبان و ادبیات
عربی که از طرف گروه زبان و ادبیات پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به
تصوب رسید.
۲) این برنامه از تاریخ تصویب به مدت پنج سال قابل اجرا است و پس از آن
نیازمند بازنگری است.

رای صادره هفتصد و نود و پنجمین جلسه شورای برنامه ریزی مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۷ در خصوص برنامه
آموزشی دوره کارشناسی ارشد علوم اسلامی رشته زبان و ادبیات عربی صحیح است و به
مورد اجرا گذاشته شود.

حسین نادری منش
نایب رئیس شورای برنامه ریزی آموزش عالی

سعید قدیمی
دبیر شورای برنامه ریزی آموزش عالی

فصل اول:

مشخصات کلی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دوره کارشناسی ارشد علوم اسلامی

رشته زبان و ادبیات عربی

مقدمه:

بنیاد وحی بر زبان و ادبیات نهاده شده است و ماندگاری اسلام و امام‌دار پیامی است که به صورت اعجاز بیانی (فرآن) تجلی نموده است. زبان و ادبیات هر ملتی ترجمان فرهنگ و پایه اندیشه های والای آن است. زبان و ادبیات عربی، زبان نخست جهان اسلام، دایره المعارف علوم اسلامی و از توانمندترین زبان های جهان بشمار می رود. کارشناسی ارشد زبان و ادبیات عربی اولین دوره تحصیلات تکمیلی بعد از دوره کارشناسی زبان و ادبیات عربی در دانشگاه علوم اسلامی رضوی است. این دانشگاه در راستای رسیدن به اهداف بلند خود با ارائه دروس دانشگاهی و حوزوی و تلفیقی از این دو نظام آموزشی، پذیرفته شدگان را برای ورود به دوره دکتری علوم اسلامی و زبان و ادبیات عربی آماده می سازد. دوره کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات عربی این دانشگاه با توجه به نیازهای علمی عصر حاضر، ویژگیهای مثبت حوزه و دانشگاه و ضرورتهایی که در عرصه های علمی این عصر وجود دارد جهت تربیت نیروهای متخصص تدوین گردیده است. امید است این دانشگاه بتواند با برگزاری این دوره، گام های بلندی در نشر و ترویج فرهنگ بزرگ و تمدن سترگ اسلامی بردارد.

۱- اهداف:

هدف از تشکیل و راه اندازی این رشته در دوره کارشناسی ارشد عبارت است از:

- ۱-۱. تکمیل توانمندیهای علمی و قابلیت های پژوهشی دانشجویان دوره ارشد رشته که با گذراندن دروس لازم، آمادگی برای ورود به دوره دکتری زبان و ادبیات عربی و علوم اسلامی به دست آورند.
- ۲-۱. تربیت و تأمین مدرسان شایسته در زبان و ادبیات عربی برای تدریس در حوزه های علمیه و دوره های کاردانی و کارشناسی دانشگاهها و مراکز علمی کشور.
- ۳-۱. تربیت و تأمین پژوهشگرانی در عرصه ادبیات عربی که بتوانند با پرداختن به پژوهش های بین رشته ای، مفاهیم ارزشمند اسلامی مندرج در متون ادبی و بلاغی را به روشی نو و مناسب با نیازهای روز ارائه دهند.
- ۴-۱. ایجاد زمینه برای ورود به دوره دکتری با هدف پرورش افراد متعهد جهت تکمیل کادر هیأت علمی دانشگاهها و مراکز آموزشی و پژوهشی کشور.

۲- طول دوره و شکل نظام آموزشی

طول دوره تحصیلی در کارشناسی ارشد برای رشته زبان و ادبیات عربی ۴ سال یا ۸ نیمسال در نظر گرفته شده است. طول هر نیمسال ۱۶ هفته و هر واحد درسی به مدت شانزده ساعت در یک نیمسال خواهد بود و شکل نظام آموزشی واحدی می باشد.

۳- برنامه درسی دوره:

دوره کارشناسی ارشد این رشته دارای ۱۱۲ واحد به شرح زیر است:

الف. دروس حوزوی	۸۰ واحد به شرح پیوست
ب. دروس اصلی	۲ واحد
ج. دروس تخصصی	۲۰ واحد
د. دروس انتخابی	۴ واحد
ه. پایان نامه	۶ واحد

۴- نقش و کارایی:

دانش آموختگان این دوره با کسب تخصص در رشته مورد نظر، ضمن آمادگی لازم برای ورود به مقطع دکتری زبان و ادبیات عربی و دوره دکتری علوم اسلامی، می توانند در زمینه‌های پژوهشی و تدریس در مراکز علمی و آموزشی کشور به ایفای نقش بپردازند و با تکیه بر میانی قوی، مبلغان شایسته‌ای برای ترویج اندیشه ناب اسلامی در داخل و خارج کشور باشند. دانش آموختگان این رشته، با شیوه‌های علمی و تحلیلی می‌توانند استادان، مربیان، پژوهشگران و کارشناسان شایسته‌ای در زمینه علوم بلاغی و زبان و ادبیات عربی باشند.

۵- ضرورت و اهمیت

با مطالب یاد شده در مقدمه و در بخش‌های مربوطه، نقش، توانایی، ضرورت و اهمیت رشته زبان و ادبیات عربی در سطح کارشناسی ارشد، کاملاً روشن می‌شود. با توجه به این مهم، آماده ساختن افرادی که در آینده بتوانند آثار وزین ادب عربی را از طریق تعلیم در مؤسسات آموزش عالی جمهوری اسلامی و حوزه‌های علمی به نسل‌های بعد انتقال دهند ناگزیر می‌نماید. یگانه راه آن، کسب مهارت‌های شایسته و بایسته جهت پژوهش ژرف در این آثار و بررسی و مطالعه آنها است. اهمیت این دوره از جهت آماده ساختن متخصصان و صاحب نظران در رشته زبان و ادبیات عربی نیز ثابت است.

فصل دوم

جدول دروس

الف. دروس حوزوي

ردیف	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیشنیاز و زمان ارائه درس
			جمع	نظري	عملي	
۱	اصول فقه متوسط ۱	۴	۶۴	۶۴		
۲	اصول فقه متوسط ۲	۴	۶۴	۶۴		به ترتیب
۳	اصول فقه متوسط ۳	۴	۶۴	۶۴		به ترتیب
۴	اصول فقه متوسط ۴	۴	۶۴	۶۴		به ترتیب
۵	اصول فقه متوسط ۵	۴	۶۴	۶۴		به ترتیب
۶	اصول فقه متوسط ۶	۴	۶۴	۶۴		به ترتیب
۷	فقه عالی ۱	۴	۶۴	۶۴		
۸	فقه عالی ۲	۳	۴۸	۴۸		به ترتیب
۹	فقه عالی ۳	۴	۶۴	۶۴		به ترتیب
۱۰	فقه عالی ۴	۳	۴۸	۴۸		به ترتیب
۱۱	فقه عالی ۵	۴	۶۴	۶۴		به ترتیب
۱۲	فقه عالی ۶	۳	۴۸	۴۸		به ترتیب
۱۳	فقه عالی ۷	۴	۶۴	۶۴		به ترتیب
۱۴	فقه عالی ۸	۳	۴۸	۴۸		به ترتیب
۱۵	اصول فقه عالی ۱	۴	۶۴	۶۴		به ترتیب
۱۶	اصول فقه عالی ۲	۳	۴۸	۴۸		به ترتیب
۱۷	اصول فقه عالی ۳	۴	۶۴	۶۴		به ترتیب
۱۸	اصول فقه عالی ۴	۳	۴۸	۴۸		به ترتیب
۱۹	اصول فقه عالی ۵	۴	۶۴	۶۴		به ترتیب
۲۰	اصول فقه عالی ۶	۳	۴۸	۴۸		به ترتیب
۲۱	اصول فقه عالی ۷	۴	۶۴	۶۴		به ترتیب
۲۲	اصول فقه عالی ۸	۳	۴۸	۴۸		به ترتیب
	جمع :	۸۰ واحد				

* این جدول در جلسه ۲۸۱ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۷۳/۶/۶ برای برنامه کارشناسی ارشد علوم اسلامی ویژه دانشگاه علوم اسلامی رضوی به تصویب رسیده است.

ب - درس های اصلی - دوره کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات عربی:

پیشنیاز با زمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
سال اول نیمسال (۱)		۳۲	۳۲	۲	روش تحقیق و سمینار علمی	۱
		۳۲	۳۲	۲	جمع	

ج - درس های تخصصی - دوره کارشناسی ارشد علوم اسلامی رشته زبان و ادبیات عربی:

پیشنیاز با زمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
سال اول نیمسال (۱)		۳۲	۳۲	۲	مقاله نویسی و محاضره	۲
سال دوم نیمسال (۱)		۳۲	۳۲	۲	نقد ادبی و منابع آن	۳
سال دوم نیمسال (۱)		۳۲	۳۲	۲	تاریخ ادبیات (۲) از دوره عباسی تا سقوط بغداد	۴
سال دوم نیمسال (۱)		۳۲	۳۲	۲	متون نظم و نثر (۲) از دوره عباسی تا سقوط بغداد	۵
سال اول نیمسال (۱)		۳۲	۳۲	۲	صرف و نحو و منابع آن	۶
سال اول نیمسال (۲)		۳۲	۳۲	۲	زیبایی شناسی قرآن و حدیث و منابع آن	۷
سال دوم نیمسال (۲)		۳۲	۳۲	۲	تاریخ ادبیات (۳) از سقوط بغداد تا عصر نهضت	۸
سال اول نیمسال (۲)		۳۲	۳۲	۲	متون نظم و نثر (۱) از دوره جاهلی تا پایان دوره اموی	۹
سال اول نیمسال (۲)		۳۲	۳۲	۲	تاریخ ادبیات (۱) از دوره جاهلی تا پایان دوره اموی	۱۰
سال دوم نیمسال (۲)		۳۲	۳۲	۲	متون نظم و نثر (۳) از سقوط بغداد تا عصر نهضت	۱۱
سال دوم نیمسال (۲)		۳۲	۳۲	۲	تاریخ ادبیات (۴) معاصر	۱۲
سال دوم نیمسال (۲)		۳۲	۳۲	۲	متون نظم و نثر (۴) معاصر	۱۳
سال سوم نیمسال (۱)		۳۲	۳۲	۲	پایان نامه تحصیلی	۱۴
سال سوم (۱)		-	-	۶		
	-	۳۸۴	۳۸۴	۲۸	جمع	

د - درس های انتخابی - دوره کارشناسی ارشد علوم اسلامی رشته زبان و ادبیات عربی:

پیشنیاز با زمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
		۳۲	۳۲	۲	صرف ونحو پیشرفته و منابع آن	۱۴
		۳۲	۳۲	۲	انواع ادبی در ادبیات اسلامی	۱۵
		۶۴	۶۴	۴	جمع	

دانشجو موظف است ۲ واحد از مجموعه درس های انتخابی مذکور را با نظر گروه آموزشی بگذراند.

فصل سوم

سر فصل دروس

عنوان درس: اصول فقه متوسط (۱)

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۴

پیش نیاز: -----

تعداد ساعات: ۶۴

درس پیش نیاز: -----	نظری	جبرائی	نوع واحد	تعداد	عنوان درس به فارسی: اصول فقه متوسط (۱) عنوان درس به انگلیسی: <i>Secondary principle of jurisprudence (Intermediate Usul al-fih)</i>
	عملی			واحد:	
	نظری	پایه		۴	
	عملی			تعداد	
	نظری	اصلی - الزامی		ساعت:	
	عملی			۶۴	
	نظری	اختیاری			
	عملی				
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی سمینار کارگاه آزمایشگاه</p>					

هدف:

آشنایی با اصول فقه استدلالی

سرفصل:

حجیت قطع

- امارات

- ظواهر کتاب

- اجماع منقول

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع اصلی:

- رسائل شیخ انصاری

منابع فرعی:

عنوان درس: اصول فقه متوسط ۲

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۴

پیش‌نیاز: اصول فقه متوسط (۱)

تعداد ساعات: ۶۴

دروس پیش‌نیاز: اصول فقه متوسط (۱)	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۴ تعداد ساعت: ۶۴	عنوان درس به فارسی: اصول فقه متوسط (۲) عنوان درس به انگلیسی: Secondary principle of jurisprudence (Intermediate Usul al-fih) r
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	اصلی - الزامی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی سمینار کارگاه آزمایشگاه</p>					

هدف:

آشنایی با اصول فقه استدلالی

سرفصل:

تهرت فتوایی

- خبر واحد

- ادله حجیت خبر واحد

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع اصلی:

- رسائل شیخ انصاری

منابع فرعی:

عنوان درس: اصول فقه متوسط ۳

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۴

پیش‌نیاز: اصول فقه متوسط (۲)

تعداد ساعات: ۶۴

دروس پیش‌نیاز: اصول فقه متوسط (۲)	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد	عنوان درس به فارسی: اصول فقه متوسط (۳) عنوان درس به انگلیسی: Secondary principle of jurisprudence (Intermediate Usul al-fih) ^۳
	عملی			واحد:	
	نظری	پایه		۴	
	عملی			تعداد	
	نظری	اصلی - الزامی		ساعت:	
	عملی			۶۴	
	نظری	اختیاری			
	عملی				
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی سمینار کارگاه آزمایشگاه</p>					

هدف:

آشنایی با اصول فقه استدلالی

سرفصل:

- اصول عملیه

- شک در تکلیف

- دوران امر بین حرام و غیر واجب

- دوران امر بین واجب و غیر حرام

- شک در مکلف به

- دوران امر بین حرام و غیر واجب، شبهه موضوعیه - شبهه محصوره

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع اصلی:

- رسائل شیخ انصاری

منابع فرعی:

عنوان درس: اصول فقه متوسط ۴

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۴

پیش‌نیاز: اصول فقه متوسط (۳)

تعداد ساعات: ۶۴

درس پیش‌نیاز: اصول فقه متوسط (۳)	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۴ تعداد ساعت: ۶۴	عنوان درس به فارسی: اصول فقه متوسط (۴) عنوان درس به انگلیسی: Secondary principle of jurisprudence (Intermediate Usul al-fih)
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	اصلی - الزامی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
<p>آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد</p> <p>سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐</p>					

هدف:

آشنایی با اصول فقه استدلالی

سرفصل:

- (ادامه شک در مکلف به)

- دوران امر بین حرام و غیر واجب - شبهه غیر محصوره - شبهه حکمیة

- دوران امر بین واجب و غیر حرام

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع اصلی:

- رسائل شیخ انصاری

منابع فرعی:

عنوان درس: اصول فقه متوسط ۵

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۴

پیش نیاز: اصول فقه متوسط (۴)

تعداد ساعات: ۶۴

دروس پیش نیاز: اصول فقه متوسط (۴)	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد	عنوان درس به فارسی: اصول فقه متوسط (۵) عنوان درس به انگلیسی: Secondary principle of jurisprudence (Intermediate Usul al-Figh)
	عملی			واحد:	
	نظری	پایه		۴	
	عملی			تعداد	
	نظری	اصلی - الزامی		ساعت:	
	عملی			۶۴	
	نظری	اختیاری			
	عملی				
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی سمینار کارگاه آزمایشگاه</p>					

هدف:

آشنایی با اصول فقه استدلالی

سرفصل:

ادامه شک در مکلف به

- دوران امر بین واجب و حرام

- استصحاب

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع اصلی:

- رسائل شیخ انصاری

منابع فرعی:

عنوان درس: اصول فقه متوسط ۶

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۴

پیش نیاز: اصول فقه متوسط (۵)

تعداد ساعات: ۶۴

عنوان درس به فارسی: اصول فقه متوسط (۶) عنوان درس به انگلیسی: Secondary principle of jurisprudence (Intermediate Usul al-fih) ۶	تعداد واحد: ۴ تعداد ساعت: ۶۴	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش نیاز: اصول فقه متوسط (۵)
				عملی	
			پایه	نظری	
				عملی	
			اصلی - الزامی	نظری	
				عملی	
			اختیاری	نظری	
				عملی	

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد

سفر علمی سمینار کارگاه آزمایشگاه

هدف:

آشنایی با اصول فقه استدلالی

سرفصل:

شروط استصحاب

- تعارض استصحاب با بعضی از امارات

- تعارض استصحاب با قرعه

- تعارض استصحاب با سایر اصول عملیه

- تعارض دو استصحاب

- تعادل و تراجم

روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
*	*	*	

منابع اصلی:

- رسائل شیخ انصاری

منابع فرعی:

عنوان درس: فقه عالی (۱)

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۴

پیش نیاز: -----

تعداد ساعات: ۶۴

درس پیش نیاز: -----	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد	عنوان درس به فارسی: فقه عالی (۱) عنوان درس به انگلیسی: Higher Jurisprudence (Advanced Fiqh)
	عملی			واحد:	
	نظری	پایه		۴	
	عملی			تعداد	
	نظری	اصلی - الزامی		ساعت:	
	عملی			۶۴	
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒					
سفر علمی سمینار کارگاه آزمایشگاه					

هدف:

گذراندن یک دوره فقه استدلالی (در محور بیع و شراء)

سرفصل:

- تعریفهای بیع و اشکالات آنها، بیع معاوضه - شش قول در معاظات، دلیل درستی معاوضه، معاوضه عقد لازم است - ضمنی چیست - اباحه معوض چیست؟ معاظات چه پیامدهایی دارد؟ بیع یا صیغه: اگر دو نفر با عقد فاقد شرایط معامله کنند وظیفه آنها چیست؟ الفاظ ایجاب و قبول، آیا عربی خواندن صیغه لازم است؟ - اگر چیزی با عقد فاسد گرفته شود باید فوراً به مالک برگردانده شود.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع اصلی:

- مکاسب شیخ انصاری

منابع فرعی:

عنوان درس: فقه عالی ۲

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۴

پیش نیاز: فقه عالی ۱

تعداد ساعات: ۶۴

دروس پیش نیاز: فقه عالی (۱)	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد	عنوان درس به فارسی: فقه عالی (۲) عنوان درس به انگلیسی: Higher Jurisprudence (Advanced Fiqh) ۲
	عملی			واحد:	
	نظری	پایه		۴	
	عملی			تعداد	
	نظری	اصلی - الزامی		ساعت:	
	عملی			۶۴	
	نظری	اختیاری			
	عملی				
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی سمینار کارگاه آزمایشگاه</p>					

هدف:

گذراندن یک دوره فقه استدلالی (در محور بیع و شراء)

سرفصل: مثلی و قیمی و نظریات مختلف - اگر مثل در مثلی، جز با بهای گرانتر یافت نشود - ضمان در مثلی چگونه است؟ اگر آنچه با عقد فاسد فروخته شود، قیمی باشد - روایت درباره اینکه اگر کالای تلف شده قیمی باشد - ضامن شدن عین مال به چه معناست؟ غرامت پرداختی، از آن مالک است - شرایط دو طرفه معامله: ۱. بلوغ - خرید و فروش کودک اعتبار ندارد - ۲. قصد ۳. موجب و قابل، باید معین باشد.

۳. اختیار - اگر ایمی که معاملات را بی اثر سازد، چیست؟

اگر کسی از روی اکراه معامله کند و سپس راضی شود - شرط چهارم در عقد اجازه مالک برای عید - شرط پنجم عقد - هر دو طرف باید مالک یا ماذون باشند - بیع فضولی و انواع آن - داستان عروه باریقی - روایات در سنی بیع فضولی - متکران در سنی عقد فضولی به ادله اربعه استدلال کرده اند - اگر پیش از فروختن فضولی مانع او را منع کرده باشد - بیع فضولی برای خودش در بیع فضولی ممکن است مالی، عین، یا ذمه باشد - بیع فضولی ممکن است عقدی با معاطاتی باشد.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع اصلی:

- مکاسب شیخ انصاری - بیع

عنوان درس: فقه عالی ۳

تعداد واحد: ۴
تعداد ساعات: ۶۴
نوع واحد: نظری
پیش نیاز: فقه عالی ۲

دروس پیش نیاز: فقه عالی (۲)	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد	عنوان درس به فارسی: فقه عالی (۳) عنوان درس به انگلیسی: Higher Jurisprudence (Advanced Fiqh) ۳
	عملی			واحد:	
	نظری	پایه		۴	
	عملی			تعداد	
	نظری	اصلی - الزامی		ساعت:	
	عملی			۶۴	
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒					
سفر علمی سمینار کارگاه آزمایشگاه					

هدف:

گذراندن یک دوره فقه استدلالی (در محور بیع و شراء)

سرفصل:

- اجازه - اجازه کاشف است یا ناقل؟ هر یک از طرفین عقدی تواند پیش از انشاء طرف دیگر عقد را باطل کند - بکی از شرایط اجازه آن است که قبلاً رد نکرده باشد - شرایط اجازه دهنده (مجیز) - منظور از فساد بیع - اگر کسی با اعتقاد به نادرست بودن معامله چیزی را بفروشد و بعد اشتباه او روشن شود - نظریات مختلف درباره آنچه اجازه داده می شود (مجاز)، اگر چند عقد بی در بی بر مال مجیز صورت گیرد احکام رد و تصرفات سازگار با مالک - حکم مالک یا مشتری همان حکم مشتری با فضولی است - غرامت چیست؟ اگر فضولی مال خود را با مال دیگری با هم بفروشد - اگر مالک نصف خانه، نیمه نامعین آن را بفروشد - فروش چیزهای مالک شدنی و غیر آنها - تصرف در مال و جان دیگران - ولایت مستقل از آن علماست - ولایت مؤمنان عادل - مؤمنی که در غیاب حاکم می خواهد متصدی کاری شود باید عادل باشد - معنی آیه «لا تقربوا مال الیتیم»

روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع اصلی:

- مکاسب شیخ انصاری - بیع

منابع فرعی:

عنوان درس: فقه عالی ۴

تعداد واحد: ۴
تعداد ساعات: ۶۴
نوع واحد: نظری
پیش نیاز: فقه عالی ۳

عنوان درس به فارسی: فقه عالی (۴)	تعداد واحد: ۴	نوع واحد	جبرانی	نظری	درس پیش نیاز:				
			پایه	عملی					
عنوان درس به انگلیسی: Higher Jurisprudence (Advanced Fiqh) ۴	تعداد ساعت: ۶۴	نوع واحد	اصلی - الزامی	نظری	فقه عالی (۳)				
				عملی					
			اختیاری	نظری					
				عملی					
			آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒						
			سفر علمی	سمینار		کارگاه	آزمایشگاه		

هدف:

گذراندن یک دوره فقه استدلالی (در محور بیع و شراء)

سرفصل:

شرایط عوض و معوض - انواع زمین و احکام آنها - زمین احیا شده پس از موات بودن - اجازه تصرف برای اثبات حق اختصاص از کجاست؟

فروش وقف - فروش وقف منقطع جایز است - فروش وقف در کجا جایز است تصرف در مالهای واقفی - اختلاف در جواز فروش وقف - صورتهایی که وقف را نمی توان فروخت صورتهایی که بیع وقف جایز است.

۱. اگر به گونه ای خراب شود که دیگر نتوان از آن استفاده کرد.

۲. اگر به گونه ای خراب شود که فایده چندانی نداشته باشد.

۳. اگر به گونه ای خراب شود که فایده اش نزدیک به صفر باشد.

۴. اگر فروش آن به سود موقوف علیه باشد.

۵. در صورت نیاز و ضرورت شدید برای موقوف علیه

۶. خود واقف فروش آن را به هنگام نیاز شرط کرده باشد.

۷. میان گروه موقوف علیه، اختلاف شدیدی پدید آید که احتمال نابودی مال وقف برود.

۸. اختلاف آنان مایه ضرر بزرگی شود.

۹. اختلاف آنان مایه فساد و خونریزی باشد - اسباب خارج شدن مال از حالت «ملک طلق»

الف: کنیزام ولد (صاحب فرزند) شود - در چند جا فروش ام ولد جایز است:

۱. در صورتی که جنایتی کند

۲. اگر حقی پیدا کند که مراعات آن لازم تر باشد، مانند اسلام

۳. مالکیت مولی بر این کنیز پس از مفلس شدن و محجور شدن او باشد

ب. مال، رهنی باشد - آیا اجازه مرتهن کاشف است یا ناقل؟ اگر برده جنایت خطایی (از روی اشتباه) مرتکب شود بیع او درست است.

شرایط عوضین:

۱. توانایی تحویل - اگر میان شرط بودن چیزی و مانع بودن آن شک کنیم.

آیا غرر در صلح هم می آید؟

روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع اصلی:

- مکاسب شیخ انصاری - بیع

منابع فرعی:

عنوان درس: فقه عالی ۵

تعداد واحد: ۴
تعداد ساعات: ۶۴

نوع واحد: نظری
پیش نیاز: فقه عالی ۴

عنوان درس به فارسی: فقه عالی (۵) عنوان درس به انگلیسی: <i>Higher Jurisprudence (Advanced Fiqh)</i>	تعداد واحد: ۴ تعداد ساعت: ۶۴	نوع واحد	جبرانی	نظری	آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد سفر علمی سمینار کارگاه آزمایشگاه			
			پایه	عملی				
				نظری				
			اصلی - الزامی	عملی				
				نظری				
			اختیاری	عملی				
				نظری				
			دروس پیش نیاز:					
			فقه عالی (۴)					

هدف:

گذراندن یک دوره فقه استدلالی (در محور بیع و شراء)

سرفصل:

مسأله: فروش برده فراری به تنهایی جایز نیست

مسأله: فروش برده فراری با ضمیمه درست است

مسأله: اندازه مثن هم باید معین باشد

مسأله: باید اندازه ثمن معین باشد

مسأله: آیا اندازه گیری به روش غیر عادی جایز است - میزان شناخت مکیل و موزون چیست؟

مسأله: اگر بایع اندازه کار را معین کند اندازه گیری جایز است

مسأله: فروش پارچه و زمین بدون اندازه گیری جایز است

مسأله: فروش بخشی از یک مجموعه منساوی الاجزا جایز است آیا فروش یک صاع از یک خرمن جایز است؟

مسأله: اگر کالایی را قبلاً دیده باشد آیا اینک می توان به اوصاف قبلی آن اعتماد کند؟

مسأله: آنچه آزمایش آن را فاسد می کند بدون آزمایش می توان فروخت

مسأله: فروش مشک در نafe آهو جایز است

مسأله: فروش مال مجهول و نامعلوم حتی با ضمیمه کردن مال معلوم جایز نیست

مسأله: می توان مقدار تقریبی ظرف را از مجموع وزن کم کرد

مسأله: فروش کالا با ظرف آن، در حالی که وزن مجموع روشن باشد جایز است

مسأله: نجس (افزودن ساختگی بر قیمت جنس) جایز نیست

مسأله: اگر مال کسی نزدش باشد که خودش هم از مصادیق مصرف آن است آیا می تواند برای خود بردارد؟

مسأله: احتکار مواد خوراکی و حکم فقهی آن

مسأله: آداب تجارت

روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع اصلی:

- مکاسب شیخ انصاری

منابع فرعی:

عنوان درس: فقه عالی ۶

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

بیش نیاز: فقه عالی ۵

تعداد ساعات: ۶۴

عنوان درس به فارسی: فقه عالی (۶)	تعداد واحد: ۴	نوع واحد	تعداد ساعت: ۶۴	نظری	جبرانی
				عملی	
عنوان درس به انگلیسی: Higher Jurisprudence (Advanced Fiqh) ۶	تعداد ساعت: ۶۴	نوع واحد	تعداد ساعت: ۶۴	نظری	پایه
				عملی	
عنوان درس به فارسی: فقه عالی (۵)	تعداد واحد: ۴	نوع واحد	تعداد ساعت: ۶۴	نظری	اصلی - الزامی
				عملی	
عنوان درس به فارسی: فقه عالی (۵)	تعداد واحد: ۴	نوع واحد	تعداد ساعت: ۶۴	نظری	اختیاری
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐					

هدف:

گذراندن یک دوره فقه استدلالی (در محور بیع و شراء)

سرفصل:

خيارات:

معنای خيار - بیع بر حسب اصل لازم است - انواع خيار (هفت یا چهارده نوع)

خيار مجلس:

مسئله: اگر طرفین عقد یک نفر باشد، آیا خيار مجلس دارد؟

مسئله: موارد استثنایی خيار مجلس

مسئله: خيار مجلس از چه زمانی شروع می شود؟

مسئله: چه چیزهایی خيار مجلس را ساقط می کند

فروع: مورد عدم جواز شرط کردن خيار مجلس

مسئله: اسقاط خيار مجلس پس از عقد

مسئله: اگر کسی را مأمور انتخاب (فسخ یا ابقاء) کند

مسأله: یکی از مسقطات، جدا شدن متبایعان است.

مسأله: اگر به اکراه یکی از آندو را از مجلس بیرون برود، خیار مجلس چه می‌شود؟

مسأله: آیا پس از زوال اکراه خیار ادامه دارد؟

خیار حیوان:

مسأله: یکی از مسقطات این خیار تصرف است.

مسأله: این خیار به مشتری اختصاص دارد

مسأله: کنیز با غیر آن تفاوتی ندارد

مسأله: آغاز این خیار از زمان عقد است و تا سه روز ادامه دارد

مسأله: دو شب، میان سه روز نیز در زمان خیار داخل است.

مسأله: مسقطات خیار حیوان: تصرف دال بر رضا

مسأله: تصرف از چهار جهت دلالت بر رضا می‌کند

مسأله: خیار می‌تواند متصل به عقد یا جدای از آن باد

مسأله: اگر زمان خیار نامعلوم باشد یا مدتی ذکر نشود عقد باطل است.

مسأله: آغاز این خیار، زمان عقد است.

مسأله: می‌توان خیار را برای اجنبی قرارداد.

مسأله: می‌توانند خیار را معلق به کسب تکلیف از کسی کنند

مسأله: بیع الشرط از انواع خیار الشرط است.

خیار غبن - شرایط خیار غبن:

مسأله: دو چیز در خیار غبن شرط است.

۱. نداشتن قیمت جنس از سوی مغبون

۲. تفاوت قیمت زیاد باشد.

مسأله: ظهور غبن شرط شرعی پیدایش این خیار است.

مسأله: خيار غبن به این امور ساقط می‌شود.

۱. اسقاط

۲. اشتراط

۳. تصرف مغبون به گونه‌های که مسقط باشد

۴. تصرف مشتری مغبون پیش از علم به غبن به گونه‌ای که آن را از ملک خود بیرون کند.

مسأله: خيار غبن در همه انواع معاوضه جاری است.

مسأله: آیا خيار غبن به صورت فور است یا تراخی

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع اصلی:

- مکاسب شیخ انصاری - بیع

منابع فرعی:

عنوان درس: فقه عالی ۷

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۴

پیش نیاز: فقه عالی ۶

تعداد ساعات: ۶۴

دروس پیش نیاز: فقه عالی (۶)	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد	عنوان درس به فارسی: فقه عالی (۷) عنوان درس به انگلیسی: Higher Jurisprudence (Advanced Fiqh) ۷
	عملی			واحد:	
	نظری	پایه		۴	
	عملی			تعداد	
	نظری	اصلی - الزامی		ساعت:	
	عملی			۶۴	
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐					

هدف:

گذراندن یک دوره فقه استدلالی (در محور بیع و شراء)

سرفصل:

پنجم: خيار تاخير:

شرایط خيار تاخير

۱. تحویل نگرفتن کالا (عدم قبض بیع)

۲. نگرفتن تمام بها (عدم قبض تمام ثمن)

۳. شرط نکردن تاخیر تسلیم

۴. کالا باید، عین یا چیزی شبیه آن باشد

مسأله: چیزهایی که این خيار را ساقط می کند.

۱. اسقاط پس از سه روز

۲. شرط سقوط آن در متن عقد

۳. پرداخت بها از سوی مشتری پس از سه روز

۴. گرفتن بهای کالا از مشتری

مسأله: اختیار تأخیر فوری است یا با تأخیر (تراخی)؟

مسأله: اگر کالا پس از سه روز تلف شود به حساب فروشنده است.

مسأله: کالاهای فاسد شدنی یک روز بیشتر مهلت ندارد

ششم: اختیار رؤیت

مسأله: مورد این اختیار، فروش عین شخصی است.

مسأله: فوری بودن اختیار بلافاصله پس از رؤیت

مسأله: این اختیار با خودداری از اقدام فوری، ساقط می‌شود.

مسأله: اختیار رؤیت در همه عقود جریان دارد

مسأله: اختلاف فروشنده، خریدار در زمینه اختلاف اوصاف

مسأله: خرید پارچه‌های که بخشی از آن بافته نشده است.

هفتم: اختیار عیب

مسأله: ظهور عیب در کالا، موجب سلطه مشتری بر اختیار است.

مسقطات اختیار عیب:

۱. تصریح به سقوط در متن عقد

۲. تصرف در کالا

۳. تلف عین کالا - نزدیکی با کنیز مانع از رد اوست - تبعیض (تجزیه معامله) یا عیب قبلی

مسأله: موارد سقوط ارش و باقی ماندن حق رد

مسأله: موارد سقوط رد و ارش هر دو - فروش چیزی بدون ذکر عیب

مسأله:

۱. اختلاف فروشنده و خریدار

۲. اختلاف در موجب اختیار

۳. اختلاف در مسقط خیار

۴. اختلاف در فتح سخن در معنای عیب - سخن در برخی افراد عیب

مسأله: یاکره نبودن عیب نیست

مسأله: هر گونه بیماری عیب است

خانمه: چند عیب پراکنده

مسأله: ارزش مساوی است با تفاوت صحیح و معیب

مسأله: اختلاف قیمت گذاران

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع اصلی:

- مکاسب شیخ انصاری - بیع

منابع فرعی:

عنوان درس: فقه عالی ۸

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۴

پیش نیاز: فقه عالی ۷

تعداد ساعات: ۶۴

دروس پیش نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد	عنوان درس به فارسی: فقه عالی (۸)	
	عملی			واحد:		
	نظری	پایه		۴		عنوان درس به انگلیسی: Higher Jurisprudence (Advanced Fiqh)
	عملی			تعداد		
	نظری	اصلی - الزامی		ساعت:		
	عملی			۶۴		
	نظری	اختیاری				
	عملی					
فقه عالی (۷)						
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒						
سفر علمی سمینار کارگاه آزمایشگاه						

هدف:

گذراندن یک دوره فقه استدلالی (در محور بیع و شراء)

سرفصل:

شروطی که عقد به آنها تعلق می گیرد - شرایط صحت شرط - احکام خیار

مسئله: اگر خیار از آن اجتنی باشد و بمرود

مسئله: خیار با تصرف ساقط می شود

مسئله: آیا فسخ با خود تصرف ساقط می شود

مسئله: غیر صاحب خیار نباید در عین تصرفی کند که مانع فسخ باشد

مسئله: اثر خیار تنها تزلزل ملک است

مسئله: کالای فروخته شده در ضمانت کسی است که خیار ندارد

مسئله: در زمان خیار تسلیم کالا یا نهایی آن واجب نیست

مسئله: خیار با تلف کالا، از میان نمی رود.

مسئله: در صورت فسخ، کالا با ضمانت در دست خریدار می ماند.

نقد و نسیه:

مسأله: اطلاق عقد به معنای نقد است

مسأله: تأخیر در پرداخت بهاء با شرط دقیق زمان جایز است

مسأله: اگر جنسی را نقداً به یک بها و نسیه به بهای بیشتر بفروشد

مسأله: پرداخت بها پیش از وقت مقرر واجب نیست

مسأله: تأخیر در پرداخت قیمت در معامله نقدی جایز نیست

مسأله: اگر چیزی را نسیه بخرد، می‌تواند همان را به فروشنده دیگری نقد بفروشد.

مسأله: هر دو طرف عقد باید آنچه را طرف دیگر، یا معامله مستحق شده به او بدهد

مسأله: فروشنده باید کالا را از مزاحم خالی کند

مسأله: خودداری بایع از تسلیم

احکام قبض:

مسأله: از احکام قبض، انتقال ضمان است.

مسأله: تلف ثمن معین از قبل مانند: تلف کالای معین است

مسأله: فروش کالای مکیل و موزون قبل از قبض جایز نیست.

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع اصلی:

- مکاسب شیخ انصاری

منابع فرعی:

عنوان درس: اصول فقه عالی (۱)

نوع واحد: نظری		تعداد واحد: ۴		تعداد ساعات: ۶۴		عنوان درس به فارسی: اصول فقه عالی (۱)
پیش نیاز: اصول فقه متوسط		نوع واحد		تعداد واحد: ۴		عنوان درس به انگلیسی: Higher Principle of Jurisprudence (Advanced Usual al-fiqh) ۱
درس پیش نیاز:	نظری	جبرانی	تعداد	واحد:	۴	
	عملی					
اصول فقه متوسط	نظری	پایه	تعداد	ساعت:	۶۴	
	عملی					
	نظری	اصلی - الزامی				
	عملی					
	نظری	اختیاری				
	عملی					
		آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒		سفر علمی		
آزمایشگاه		کارگاه		سمینار		

هدف:

گذراندن یک دوره اصول فقه استدلالی

سرفصل:

۱. موضوع علم - موضوع علم اصول
۲. انواع وضع در لفظ
۳. استعمال مجازی
۴. به کاربردن لفظ در معنای شخصی و نوعی
۵. الفاظ تنها برای معانی وضع شده نه مرادات
۶. معنای مرکبات همان معانی مفردات است
۷. حقیقت و مجاز و علائم آنها
۸. احوال لفظ
۹. حقیقت شرعی
۱۰. صحیح و اعم

۱۱. اشتراک لفظی

۱۲. استعمال لفظ در بیش از یک معنی

۱۳. مشتق

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع اصلی:

- کفایة الاصول - ملا محمد کاظم خراسانی

منابع فرعی:

عنوان درس: اصول فقه عالی (۲)

نوع واحد: نظری
تعداد واحد: ۴
پیش‌نیاز: اصول فقه عالی ۱
تعداد ساعات: ۶۴

دروس پیش‌نیاز: اصول فقه عالی ۱	نظری	جبرائی	نوع واحد	تعداد	عنوان درس به فارسی: اصول فقه عالی (۲) عنوان درس به انگلیسی: Higher Principle of Jurisprudence (Advanced Usual al-fiqh) ۲
	عملی			تعداد واحد:	
	نظری	پایه		۴	
	عملی			تعداد	
	نظری	اصلی - الزامی		ساعت:	
	عملی			۶۴	
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه					

هدف:

گذراندن یک دوره اصول فقه استدلالی

سرفصل:

- ماده امر

- صیغه امر

- اجزاء

- مقدمه واجب

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
*	*	*	

منابع اصلی:

- کفایة الاصول - ملا محمد کاظم خراسانی

منابع فرعی:

عنوان درس: اصول فقه عالی (۳)

		نوع واحد: نظری		تعداد واحد: ۴		
		پیش نیاز: اصول فقه عالی ۲		تعداد ساعات: ۶۴		
دروس پیش نیاز: اصول فقه عالی ۲	نظری	جبرائی	نوع واحد	تعداد واحد: ۴	تعداد ساعات: ۶۴	عنوان درس به فارسی: اصول فقه عالی (۳) عنوان درس به انگلیسی: Higher Principle of Jurisprudence (Advanced Usual al-fiqh) ۳
	عملی					
	نظری	پایه				
	عملی					
	نظری	اصلی - الزامی				
	عملی					
	نظری	اختیاری				
	عملی					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒			سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐			

هدف:

گذراندن یک دوره اصول فقه استدلالی

سرفصل:

- مسأله ضد

- حکم امر با علم وی به انعقاد شرط آن

- تعلق امر و نهی به طبایع

- نسخ و جوب

- وجوب تخییری

- وجوب کفایی

- وجوب موقت

- امر به امر

- امر بعد از امر

- ماده نهی

- اجتماع امر و نهی

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع اصلی:

- کفایة الاصول - ملا محمد کاظم خراسانی

منابع فرعی:

عنوان درس: اصول فقه عالی (۴)

نوع واحد: نظری
تعداد واحد: ۴
پیش‌نیاز: اصول فقه عالی ۳
تعداد ساعات: ۶۴

دروس پیش‌نیاز: اصول فقه عالی ۳	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد	عنوان درس به فارسی: اصول فقه عالی (۴) عنوان درس به انگلیسی: Higher Principle of Jurisprudence (Advanced Usual al-fiqh) ۴
	عملی			واحد:	
	نظری	پایه		۴	
	عملی			تعداد	
	نظری	اصلی - الزامی		ساعت:	
	عملی			۶۴	
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی سمینار کارگاه آزمایشگاه					

هدف:

گذراندن یک دوره اصول فقه استدلالی

سرفصل:

- آیا نهی ارزشی مقتضی قساد است؟

- مفهوم شرط

- مفهوم وصف

- مفهوم غایت

- مفاد ادوات استثناء

- مفهوم لقب و عدد

- عام و خاص

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع اصلی:

- کفایه الاصول - ملا محمد کاظم خراسانی

منابع فرعی:

عنوان درس: اصول فقه عالی (۵)

نوع واحد: نظری
تعداد واحد: ۴
تعداد ساعات: ۶۴
پیش نیاز: اصول فقه عالی ۴

عنوان درس به فارسی: اصول فقه عالی (۵) عنوان درس به انگلیسی: <i>Higher Principle of Jurisprudence</i> (Advanced Usual al-fiqh) ۵	تعداد واحد: ۴ تعداد ساعت: ۶۴	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش نیاز: اصول فقه عالی ۴
			پایه	عملی	
				نظری	
			اصلی - الزامی	عملی	
				نظری	
			اختیاری	عملی	
				نظری	
			آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد		
سفر علمی	سمینار	کارگاه	آزمایشگاه		

هدف:

گذراندن یک دوره اصول فقه استدلالی

سرفصل:

- مطلق و مقید

- مجمل و مبین

- قطع

- ظواهر الفاظ

- اجماع منقول

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع اصلی:

- کفایة الاصول - ملا محمد کاظم خراسانی

منابع فرعی:

عنوان درس: اصول فقه عالی (۶)

نوع واحد: نظری
تعداد واحد: ۴
پیش‌نیاز: اصول فقه عالی ۵
تعداد ساعات: ۶۴

دروس پیش‌نیاز: اصول فقه عالی ۵	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۴ تعداد ساعات: ۶۴	عنوان درس به فارسی: اصول فقه عالی (۶) عنوان درس به انگلیسی: <i>Higher Principle of Jurisprudence (Advanced Usual al-fiqh) ۶</i>
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	اصلی - الزامی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
☒ ندارد ☐ دارد آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد			سفر علمی سمینار کارگاه آزمایشگاه		

هدف:

گذراندن یک دوره اصول فقه استدلالی

سرفصل:

- شهرت در فتوی

- خبر واحد

- برانت

- تخییر

- اشتغال

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع اصلی:

- کفایة الاصول - ملا محمد کاظم خراسانی

منابع فرعی:

عنوان درس: اصول فقه عالی (۷)

تعداد واحد: ۴
تعداد ساعات: ۶۴
نوع واحد: نظری
پیش‌نیاز: اصول فقه عالی ۶

دروس پیش‌نیاز: اصول فقه عالی ۶	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۴ تعداد ساعت: ۶۴	عنوان درس به فارسی: اصول فقه عالی (۷) عنوان درس به انگلیسی: Higher Principle of Jurisprudence (Advanced Usual al-fiqh) ۷
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	اصلی - الزامی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐					

هدف:

گذراندن یک دوره اصول فقه استدلالی

سرفصل:

- تنبیهات اشتغال

- شرائط اصول

- استصحاب

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
*	*	*	

منابع اصلی:

- کفایه الاصول - ملا محمد کاظم خراسانی

منابع فرعی:

عنوان درس: اصول فقه عالی (۸)

تعداد واحد: ۴
تعداد ساعات: ۶۴
نوع واحد: نظری
پیش نیاز: اصول فقه عالی ۷

عنوان درس به فارسی: اصول فقه عالی (۸) عنوان درس به انگلیسی: <i>Higher Principle of Jurisprudence (Advanced Usual al-fiqh)</i>	تعداد واحد: ۴ تعداد ساعت: ۶۴	نوع واحد	جبرانی	نظری	آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐
			پایه	عملی	
				نظری	
			اصلی - الزامی	عملی	
				نظری	
			اختیاری	عملی	
				نظری	
			دروس پیش نیاز:	اصول فقه عالی ۷	

هدف:

گذراندن یک دوره اصول فقه استدلالی

سرفصل:

- تعارض ادله و امارات

- اجتهاد و تقلید

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	#	#	

منابع اصلی:

- کفایة الاصول - ملا محمد کاظم خراسانی

منابع فرعی:

سرفصل دروس اصلی، تخصصی و انتخابی
دوره کارشناسی ارشد علوم اسلامی
رشته زبان و ادبیات عربی

عنوان درس: روش تحقیق و سمینار علمی

نوع واحد: نظری
تعداد واحد: ۲
تعداد ساعات: ۳۲
پیش نیاز: -----

دروس پیش نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد	عنوان درس به فارسی: روش تحقیق و سمینار علمی عنوان درس به انگلیسی: Method of Research and Scientific Seminar
	عملی			واحد:	
	نظری	پایه		۲	
	عملی			تعداد	
	نظری*	اصلی - الزامی		ساعت:	
	عملی			۳۲	
	نظری	اختیاری			
	عملی				
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی سمینار کارگاه آزمایشگاه</p>					

هدف:

کسب مهارت در:

- ۱- نگارش مقاله علمی پژوهشی
- ۲- تدوین سمینار علمی در حوزه زبان عربی.

سرفصل:

۱- نگارش و تدوین انواع مقاله (علمی - مروری، علمی پژوهشی) با راهنمایی استاد در حوزه زبان و ادبیات عربی برای ارائه در همایش های علمی و مجلات علمی - پژوهشی داخل و خارج از کشور تعریف تحقیق به روش علمی .

۲- معرفی انواع تحقیق، مهم ترین بخش های طرح تحقیق، روش علمی برای تحقیق و انواع و ویژگی های آن، روش جمع آوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل آنها، برنامه ریزی و اجرا و...

روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع اصلی:

۱. أسس البحث العلمي وقواعده: السيد عبدربه فوزي
۲. أصول البحث العلمي ومناهجه: أحمد بدر
۳. أضواء على البحث والمصادر: عبدالرحمن عميرة

منابع فرعی:

۱. البحث العلمي: التصميم، والمنهج والإجراء: محمد الغريب عبدالكريم
۲. البحث اللغوي، أصوله ومناهجه: عبدالمنعم عبدالله محمد
۳. البحث اللغوي: محمد العقيقي
۴. البحث اللغوي: أحمد مختار عمر
۵. تحقيق النصوص ونشرها: عبدالسلام هارون
۶. تحقيق التراث: عبدالهادي الفضلي
۷. كيف تكتب بحثاً أو منهجية البحث: إميل بديع يعقوب
۸. كيف تكتب بحثاً أو رسالة: أحمد شلبي

عنوان درس: پایان نامه تحصیلی

تعداد واحد: ۶ نوع واحد:

تعداد ساعات: پیش نیاز: کلیه دروس نظری

دروس پیش نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۶ تعداد ساعت:	عنوان درس به فارسی: پایان نامه تحصیلی عنوان درس به انگلیسی: <i>Thesis and Dissertation</i>
	عملی				
	نظری*	پایه			
	عملی				
	نظری*	اصلی - الزامی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐					

هدف:

تدوین پایان نامه در راستای کاربرد آموخته های پژوهشی، آموزشی، علمی و ادبی، شورای گروه زبان و ادبیات عربی برای پایان نامه هر دانشجو، یک استاد راهنما و یک یا دو استاد مشاور تعیین می کند. دانشجو پس از اتمام نگارش پایان نامه با رعایت ضوابط و مقررات دانشگاه در نشست ویژه ای با حضور اساتید راهنما، مشاور و داور به دفاع از آن می پردازد. با پذیرفته شدن پایان نامه مذکور دانشجو مدرک کارشناسی ارشد خواهد گرفت.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

عنوان درس: متون نظم و نثر ۱ (از دوره جاهلی تا پایان دوره اموی)

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز: ---

تعداد ساعات: ۳۲

درس پیش‌نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد	عنوان درس به فارسی: متون نظم و نثر ۱ (از دوره جاهلی تا پایان دوره اموی) عنوان درس به انگلیسی: Poetry and Prose Texts 1 from the Period of Ignorance to the End of Umayyad
	عملی			واحد:	
	نظری	پایه		۲	
	عملی			تعداد	
	نظری*	اصلی - الزامی		ساعت:	
	عملی			۳۲	
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒					
سفر علمی سمینار کارگاه آزمایشگاه					

هدف:

۱- پژوهش در میراث ادبیات عربی از دوره جاهلی تا پایان عصر اموی

۲- آشنایی با خصایص فنی ادب عربی دوره جاهلیت و سیر تطور آن در پرتو ظهور اسلام

سرفصل: بررسی انواع و اغراض شعر عربی در عصر جاهلی تا اموی، تحلیل ساختار قصیده کهن عربی، ویژگی

های فنی شعر صعائیک، شعر اصحاب معلقات، تأثیر ظهور اسلام و نزول قرآن در اغراض شعری و تصویرگری ادبی، ویژگی های فنی شعر مخضرمین، شعرای پیامبر (ص)، سیما و نقش ایرانیان در ادب عربی از جاهلیت تا پایان عصر اموی، جریان شعر شیعی در عصر اموی، مظاهر تطور شعر در دوره اسلامی و اموی، خصائص فنی خطابه در عصر اسلامی و اموی، خصائص نثر جاهلی و سیر تطور آن در دوره اموی، نثرنویسان صاحب سبک دوره اموی، تحلیل نمونه های برجسته شعری از منظر ادبی و فکری.

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع اصلی:

۱. فی الشعر الجاهلی: طه حسین

۲. تاریخ الأدب العربی فی العصر الجاهلی: شوقی ضیف

۳. تاریخ الأدب العربی فی العصر الإسلامی: شوقی ضیف

منابع فرعی:

دواین شاعران دوره های فوق الذکر

تاریخ الأدب العربی: عمر فروخ

تاریخ الأدب العربی فی ضوء المنهج الإسلامی: دکتر محمود البستانی

الأصمعیات: الاصمعی

المفضلیات: المفضل الضبی

المعلقات السبع والمعلقات العشر: شرح زوزنی و خطیب تبریزی

عنوان درس: متون نظم و نثر ۲ (از دوره عباسی تا سقوط بغداد)

تعداد واحد: ۲
تعداد ساعات: ۳۲
نوع واحد: نظری
پیش‌نیاز: متون نظم و نثر ۱

دروس پیش‌نیاز: متون نظم و نثر ۱	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی: متون نظم و نثر ۲ عنوان درس به انگلیسی: Poetry and Prose Texts (۲) from Abbasid to the Fall of Baghdad
	عملی			۲	
	نظری	پایه		تعداد ساعت:	
	عملی				
	نظری*	اصلی - الزامی		۳۲	
	عملی				
	نظری	اختیاری		۳۲	
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی		سمینار	کارگاه	آزمایشگاه	

هدف:

- ۱- پژوهش در میراث ادبیات عربی از دوره عباسی تا سقوط بغداد
- ۲- آشنایی با خصایص فنی ادب عربی دوره عباسی و سیر تطور آن

سرفصل:

تحقیق درباره: مختصه های سبک شناختی دوره عباسی، مختصه های سبک شناختی شاعران و نویسندگان دوره عباسی، مظاهر تأثیر تبادل فرهنگی در شعر دوره عباسی، اغراض شعری و تصویرگری ادبی این دوره، سیما و نقش ایرانیان در ادب عربی دوره، خصائص فنی جریان شعر شیعی در عصر عباسی اموی، مظاهر تطور شعر در دوره اسلامی و اموی، خصائص فنی خطابه در عصر اسلامی و اموی، خصائص نثر دوره عباسی و سیر تطور آن، تحلیل نمونه های برجسته شعر و نثر دوره عباسی از منظر ادبی و فکری.

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
*	*	*	

منابع اصلی:

دواین شاعران دوره های فوق الذکر

تاریخ الأدب العربی فی ضوء المنهج الإسلامی: دکتر محمود البستانی

الأغانی: ابوالفرج الاصفهانی

منابع فرعی:

تاریخ الأدب العربی فی العصر العباسی الأول: شوقی ضیف

تاریخ الأدب العربی فی العصر العباسی الثانی: شوقی ضیف

مقامات حریری و همدانی

آثار جاحظ، ثعالبی نيسابوری و...

عنوان درس: متون نظم و نثر ۳ (از سقوط بغداد تا عصر نهضت)

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز: متون نظم و نثر ۲

تعداد ساعات: ۳۲

دروس پیش‌نیاز: متون نظم و نثر ۲	نظری	جبرائی	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: متون نظم و نثر (۳) از سقوط بغداد تا عصر نهضت			
	عملی						
	نظری	پایه					
	عملی						
	نظری*	اصلی - الزامی			نوع واحد	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی: Poetry and Prose Texts (۳) from the Fall of Baghdad to the Era of Movement
	عملی						
	نظری	اختیاری					
	عملی						
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒							
سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐							

هدف:

پژوهش در میراث ادبیات عربی از سقوط بغداد تا عصر نهضت
آشنایی با خصایص فنی ادب عربی دوره یادشده

سرفصل:

بررسی و تحلیل آثار برجسته شاعران و نویسندگان دوره یادشده، مانند: صفی الدین الحلّی، الشاب الظریف، شمس الدین
الکوفی، ابن هانی الاندلسی، ابن زیدون، ابن خفاجه، ابن شهید، محیی الدین بن العربی، حازم القرطاجنی، ابن عربی، ابن
شهید، ابن الابر القضاعی.

بررسی مدایح و مرثیاتی پیامبر و اهل بیت علیهم السلام

بررسی و تحلیل آثار ادبی ایرانیان به عربی

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع:

دواوین شعرای یادشده

العقد الفرید: ابن عبد ربّه الاندلسی

درر السمط فی خبر السبط: ابن الابر القضاعی

معادن اللجین فی اخبار الحسین: ابن الابر القضاعی

رسالة التواضع والزواجر: ابن شهيد

رحلة ابن جبير

رسائل ابن عربي

حي بن يقظان: ابن طفيل

طوق الحمامة في الألفه والالاف: ابن حزم

الادب الاندلسي / التطور والتجديد: محمد عبدالمنعم الخفاجي

الادب الاندلسي / موضوعاته وقنونه: مصطفى الشكعة

الذخيرة في محاسن اهل الجزيرة: علي بن بسام الشتريني

الموشحات الاندلسية نشأتها وتطورها: سليم الحوا

عنوان درس: متون نظم و نثر (معاصر)

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: متون نظم و نثر ۳

تعداد ساعات: ۳۲

دروس پیش نیاز: متون نظم و نثر ۳	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: متون نظم و نثر (۴) (معاصر) عنوان درس به انگلیسی: Poetry and Prose Texts (۴) Contemporary
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری*	اصلی - الزامی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
☐ ندارد ☐ دارد: عملی: ☐ دارد ☐ ندارد سفر علمی سمینار کارگاه آزمایشگاه					

هدف:

پژوهش در میراث ادبیات عربی از دوره معاصر
آشنایی با خصایص فنی ادب عربی دوره یادشده

سرفصل:

تحلیل آثار شاعران و نویسندگان برجسته این دوره مانند: طه حسین، مصطفی لطفی المنفلوطی، أحمد شوقی، أحمد حسن الزیات، سامی پاشا البارودی، حافظ ابراهیم، جمیل صدقی الزهاوی، أبو القاسم الشابی، نازک الملائکه، بدر شاکر السیاب، عبدالوهاب البیانی، محمود درویش، عباس محمود العقاد، محمد مهدی الجواهری، أدونیس، سعید عقل، محمد الماعوط، نزار قبانی، أحمد مطر، سمیره عزام، غسان کنفانی، غادة السمان، جبرا ابراهیم جبرا، معین بسیو.

بررسی آثار برجسته شعرا و نویسندگان درباره اهل بیت علیهم السلام:

روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
*	*	*	

منابع:

دواین شاعران دوره های فوق الذکر

شعراء الدعوة الإسلامية

ملحمة الغدير: بولس سلامة، ملحمة الإمام علي: الشيخ عبد المنعم الفرطوسي، الملحمة العلوية: عبد المسیح الانطاکی، الإمام

علي صوت العدالة الإنسانية: جرج جرداق

عنوان درس: تاریخ ادبیات ۱ (از دوره جاهلی تا پایان دوره اموی)

تعداد واحد: ۲
نوع واحد: نظری
تعداد ساعات: ۳۲
پیش نیاز: -----

درس پیش نیاز: -----	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی: تاریخ ادبیات ۱ (از دوره جاهلی تا پایان دوره اموی) عنوان درس به انگلیسی: History of Literature (1) from the Period of Ignorance to the End of Umayyad		
	عملی			۲			
	نظری	پایه		تعداد ساعت:		۳۲	
	عملی			۳۲			
	نظری*	اصلی - الزامی		آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒			سفر علمی سمینار کارگاه آزمایشگاه
	عملی						
	نظری	اختیاری					
	عملی						

هدف:

پژوهش در مسائل مهم ادبیات عربی از دوره جاهلی تا پایان عصر اموی

سرفصل:

تحقیق درباره: روش های تاریخ نگاری ادبی در زبان عربی، مقیاس ها و معیارهای تاریخ نگاری ادبی در زبان عربی، مصادر شعر جاهلی، روایت و راویان شعر جاهلی، صحت شعر جاهلی، قضیه انتحال، محافل و اسواق و جریان های شعری از دوره جاهلی تا پایان عصر اموی، ویژگی های فنی مکاتب شعری، مانند: شعر صعالبک، شعر اصحاب معلقات، تأثیر ظهور اسلام و نزول قرآن در شعر و شاعری، ویژگی های فنی شعر مخضرمین، شعرای پیامبر (ص)، سیما و نقش ایرانیان در ادب عربی از جاهلیت تا پایان عصر اموی، جریان شعر شیعی در عصر اموی، عوامل و مظاهر تطور شعر در دوره اسلامی و اموی، خصائص فنی خطابه در عصر اسلامی و اموی، خصائص نثر جاهلی و سیر تطور آن در دوره اموی، نثرنویسان صاحب سبک دوره اموی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع:

من تاریخ الأدب العربی: طه حسین

فی الشعر الجاهلی: طه حسین

تاریخ الأدب العربی فی العصر الجاهلی: شوقی ضیف

تاریخ الأدب العربی فی العصر الإسلامی: شوقی ضیف

تاریخ الأدب العربی: عمر فروخ

تاریخ الأدب العربی فی ضوء المنهج الإسلامی: دکتر محمود البستانی

طبقات فحول الشعراء: ابن سلام الجمحی

الشعر والشعراء: ابن فنیة الدینوری

عنوان درس: تاریخ ادبیات (۲) از دوره عباسی تا سقوط بغداد

تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری

تعداد ساعات: ۳۲ پیش‌نیاز: نثر تاریخ ادبیات ۱

دروس پیش‌نیاز: تاریخ ادبیات ۱	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی: تاریخ ادبیات (۲) از دوره عباسی تا سقوط بغداد عنوان درس به انگلیسی: History of Literature (۲) from Abbasid to the Fall of Baghdad
	عملی			۲	
	نظری	پایه		تعداد ساعت:	
	عملی			۳۲	
	نظری*	اصلی - الزامی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
<p>آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد</p> <p>سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه</p>					

هدف:

پژوهش در مسائل مهم ادبیات عربی از دوره عباسی تا سقوط بغداد

سرفصل:

تحقیق درباره: تأثیر قیام عباسیان در ادبیات عربی، تأثیر جریان سیاسی و اجتماعی بر ادبیات دوره عباسی مانند: نهضت شعوبیه، عوامل و مظاهر تطور و تجدید در ادبیات دوره عباسی، انجمن‌ها و جریان‌های ادبی دوره عباسی، ویژگی‌های فنی مکاتب شعری، سیما و نقش ایرانیان در ادب عربی از جاهلیت تا پایان عصر اموی، جریان ادب شیعی در عصر عباسی، خصائص نثر دوره عباسی و تطور آن، شعرا و نویسندگان پیشرو دوره عباسی (بشار بن برد، ابونواس، شریف رضی، ابوتمام، منینی، جاحظ، ابوحیان توحیدی، ابن قتیبه، ...)

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	#	

منابع:

تاریخ آداب اللغة العربیة: جرجی زیدان
تاریخ الأدب العربی فی العصر العباسی الأول: شوقی ضیف
تاریخ الأدب العربی فی العصر العباسی الثانی: شوقی ضیف
تاریخ الأدب العربی: عمر فروخ
تاریخ الأدب العربی فی ضوء المنهج الإسلامی: دکتر محمود البستانی
من تاریخ الادب العربی: طه حسین

عنوان درس: تاریخ ادبیات (۳) از سقوط بغداد تا عصر نهضت

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز: تاریخ ادبیات ۲

تعداد ساعات: ۳۲

دروس پیش‌نیاز: تاریخ ادبیات (۲)	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد	عنوان درس به فارسی: تاریخ ادبیات (۳) از سقوط بغداد تا عصر نهضت عنوان درس به انگلیسی: History of Literature (۳) from the Fall of Baghdad to the Era of Movement
	عملی			واحد:	
	نظری	پایه		۲	
	عملی			تعداد	
	نظری*	اصلی - الزامی		ساعت:	
	عملی			۳۲	
	نظری	اختیاری			
	عملی				
<p>آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد</p> <p>مقر علمی: سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐</p>					

هدف:

پژوهش در میراث ادبیات عربی از سقوط بغداد تا عصر نهضت
آشنایی با خصایص فنی ادب عربی دوره یادشده

سرفصل:

بررسی و تحلیل آثار برجسته شاعران و نویسندگان دوره یادشده، مانند: صفی الدین الحلی، الشاب الظریف، شمس
الدین الکوفی، ابن هانئ الاندلسی، ابن زیدون، ابن خفاجه، ابن شهید، محیی الدین بن العربی، حازم القرطاجنی، ابن عربی،
ابن شهید، ابن الابرار القضاعی.
بررسی مدامیح و مرثئی پیامبر (ص) و اهل بیت (علیهم السلام)

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع:

دواوین شعرای یادشده
العقد الفرید: ابن عبد ربه الاندلسی
درر السمط فی خیر السبط: ابن الابرار القضاعی
معادن اللجین فی احبار الحسین: ابن الابرار القضاعی
رسالة التوابع والزوابع: ابن شهید
رحلة ابن جبیر
رسائل ابن عربی

حى بن يقظان: ابن طفيل
طوق الحمامة فى الألفه والالاف: ابن حزم
الادب الاندلسى / التطور والتجديد: محمد عبدالمنعم الخفاجى
الادب الاندلسى / موضوعاته وفنونه: مصطفى الشكعة
الدخيرة فى محاسن اهل الجزيرة: على بن بسام الشترينى
الموشحات الاندلسية نشأتها وتطورها: سليم الحوا

عنوان درس: تاریخ ادبیات (۴) معاصر

تعداد واحد: ۲		نوع واحد: نظری		
تعداد ساعات: ۳۲		پیش نیاز: تاریخ ادبیات ۳		
عنوان درس به فارسی: تاریخ ادبیات (۴) معاصر عنوان درس به انگلیسی: History of Literature (۴) Contemporary	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	جبرانی	نظری
			پایه	عملی
				نظری
			اصلی - الزامی	عملی
				نظری*
			اختیاری	نظری
				عملی
			آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐	

هدف:

پژوهش در مسائل مهم ادبیات عربی دوره معاصر و آشنایی با سیر دگرگونی ادبیات و جریان های ادبی، و تأثیر مکاتب ادبی غرب بر مکاتب ادبی عربی

سرفصل:

تحقیق درباره: عوامل نهضت ادبی در عصر جدید و آثار حمله ناپلئون به مصر، نقش استشراق بر ادب معاصر، تأثیر مکاتب ادبی غرب بر ادب عربی، تطورات ادبی دوره نهضت و حدیث، جریان های و رویکردهای ادبی در ادب عربی عصر نهضت و معاصر (مدرسه الدیوان، مدرسه الإحياء، جماعة أبولو، شعر مهجر، العصبه الاندلسية)، ادب شیعی در دوره معاصر، احوال و آثار ویژگیهای ادبی شاعران و نویسندگان برجسته این دوره، سیمای ایران و ایرانیان در ادبیات عصر نهضت و دوره حدیث، خصائص ادبیات پایداری

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
•	•	*	

منابع:

الاتجاهات الأدبية: أنيس المقدسي
تاریخ الأدب العربی: حنا الفاخوری
الأدب العربی المعاصر فی سوريا: سامی الکیالی
قضايا الشعر المعاصر: نازک الملائكة
الشعر العربی الحدیث فی لبنان: منیف موسی

الاتجاهات الجديدة في الشعر العربي المعاصر: عبد الحميد جودة
فلسفة الاستشراق وأثرها في الأدب العربي: أحمد سما بلوفتش
تطور الصورة الفنية في الشعر العربي الحديث: نعيم اليافي
الشعر العربي في نماذجه وتطوره: علي شلق
الشعر العربي المعاصر فضايه وظواهره الفنية والمعنوية: عز الدين اسماعيل

عنوان درس: مقاله نویسی و محاضره

تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری

تعداد ساعات: ۳۲ پیش نیاز: ----

درس پیش نیاز: -----	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی: مقاله نویسی و محاضره عنوان درس به انگلیسی: Essay Writing and Discourse		
	عملی			۲			
	نظری	پایه		تعداد ساعت:		۳۲	
	عملی			۳۲			
	نظری*	اصلی - الزامی					
	عملی						
	نظری	اختیاری					
	عملی						
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒							
سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐							

هدف:

آشنایی با فن مقاله نویسی
آشنایی با فن القاء محاضره علمی و فن خطابه

سرفصل:

مفهوم مقاله از نظر لغوی و نقد، انواع مقالات (ادبی، علمی، تاریخی، و...)، موضوع مقاله، ساختار مقاله، شیوه تنظیم محتوای مقاله، رابطه مقاله با فنون نثر نویسی (ویژگیهای نثر مقاله)، بررسی سیر تطور مقاله نویسی از روزگار قدیم تا عصر حاضر، تحلیل نمونه از گونه های مقالات ممتاز (ادبی، علمی و...)

مفهوم محاضره و خطابه، تاریخچه خطابه با تأکید بر خطابه شیعی، انواع خطابه از نظر ساختار و موضوع، موضوع خطابه، ساختار خطابه، خطبای برجسته معاصر، تحلیل نمونه از خطابه های ماندگار، ویژگیهای ادبی خطابه به مثابه یک نوع ادبی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع:

أدب المقالة من المعاصرة إلى الأصالة: عبدالعزيز شرف
الأدب الإسلامي بين النظرية والتطبيق: علي صبح
أسس ومبادئ البحث العلمي: فاطمة عوض صابر، علي خفاجة
الحركة العلمية في الأزهر في القرنين التاسع عشر والعشرين: محمد خفاجي، علي صبح

فن المقال في الأدب المصري الحديث: أحمد محمد علي حنطور

فن المقال وتطوره عبر العصور: إسماعيل المنشاوي

الأدب الإسلامي بين النظرية والتطبيق: علي صبح

الإعلام والدعاية نظريات وتجارب: محمد بن عبد القادر حاتم

بلاغت النساء: ابن طيفور

جمهرة خطب العرب

الخطابة في دراسة نوعية شاملة: آية الله محمد صادق محمد الكرباسي، الشيخ عبد الحميد المبارك

فن الخطابة: أرسطو

فن الخطابة: محمد أحمد الحوفي

معجم خطباء المنبر الحسيني: آية الله محمد صادق محمد الكرباسي

المنبر الحسيني: شيخ فيصل الكاظمي

دور المنبر الحسيني: شيخ محمد باقر المقدسي

الخطبة الحسينية المعاصرة: دكتور خالد السنداوي

عنوان درس: صرف و نحو و منابع آن

تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری

تعداد ساعات: ۳۲ پیش نیاز: ---

دروس پیش نیاز: -----	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد	عنوان درس به فارسی: صرف و نحو و منابع آن عنوان درس به انگلیسی: Etymology and Grammar and their Resources
	عملی			واحد:	
	نظری	پایه		۲	
	عملی			تعداد	
	نظری*	اصلی - الزامی		ساعت:	
	عملی			۳۲	
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی سمینار کارگاه آزمایشگاه					

هدف:

پژوهش در مباحث نحوی با محوریت قرآن و متون حدیث
 آشنایی با ویژگی های صرفی قرآن
 آشنایی با ویژگی های ساختاری و ترکیبی قرآن
 آشنایی با فراهنجاری های (انزیاحات) نحوی قرآن و حدیث

سرفصل:

تحقیق درباره مباحث صرفی مانند: قلب، ابدال، اعلال، تصغیر، زیادت، حذف، نقل
 پژوهش در مباحث نحوی زیر: تنازع، اشتغال، تحذیر و اغراء، اضافه، توابع، تضمین، انواع حروف جر

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع:

الکتاب: سیبویه

شرح الکافیة: رضی الدین الأسترآبادی

شرح الشافیة: رضی الدین الأسترآبادی

المفصل: زمخشری

الاشباه والنظائر فی النحو: سیوطی

همع الهوامع فی شرح جمع الجوامع: سیوطی

معنی اللیب (باب رابع): ابن هشام

ارتشاف الضرب من لسان العرب: ابوحيان توحیدی
النحو الوافی: عباس حسن
الانصاف فی مسائل الخلاف بین البصريين والكوفيين: ابن الانباری
إحياء النحو: ابراهيم مصطفي
تجديد النحو: شوقي صيف
اللغة العربية، معناها ومبناها: تمام حسان
اللغة العربية بين المعيارية والوصفية: تمام حسان
مشكل إعراب القرآن: مكى بن ابى طالب القيسى
إملاء ما من به الرحمن: ابوالبقاء عكبرى
حاشية الصبان على شرح الأشموني
المدارس النحوية: شوقي صيف
المدارس النحوية: ابراهيم السامرائي
النحو الوافی: عباس حسن
معاني النحو: فاضل صالح السامرائي

عنوان درس: زیبایی شناسی قرآن و حدیث و منابع آن

عنوان درس به فارسی: زیبایی شناسی قرآن و حدیث و منابع آن عنوان درس به انگلیسی: Aesthetic of the Quran and Hadith and their Resources	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعات: ۳۲	نوع واحد	نظری	جبرانی
			عملی	
			نظری	پایه
			عملی	
			نظری*	اصلی - الزامی
			عملی	
			نظری	اختیاری
			عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐				

هدف:

زیبایی شناسی قرآن و متون حدیث و نهج البلاغه با پژوهش در مسائل مهم علم معانی و آشنایی با دیدگاه‌ها و شیوه‌های صاحب نظران در بلاغت پژوهی

سرفصل:

تحقیق درباره مفهوم و معیارهای فصاحت و بلاغت
 مقایسه دیدگاه‌های قدما و معاصران درباره فصاحت و بلاغت
 تحقیق درباره احوال اسناد خبری، مسند و مستندالیه، انشاء (استفهام، تمنی و...) و اغراض آنها،
 وصل و فصل، قصر، ایجاز، اطناب و مساوات
 تحقیق درباره:
 تصویر فنی و سیر تطور آن
 مقایسه دیدگاه‌های قدما و معاصران و مکاتب گوناگون ادبی درباره تصویر، مؤلفه‌ها و کارکردهای آن
 تحقیق درباره تشبیه، مجاز، استعاره، کنایه
 تحقیق درباره کارکردهای تصویر فنی و دیدگاه‌های قدما و معاصران درباره آن
 تحقیق درباره معیارهای بلاغت و ادبیت کلام و مقایسه دیدگاه‌های مسلمانان و مکاتب ادبی غرب
 تحقیق درباره نقش محسنات لفظی و معنوی بدیع در بلاغت کلام (مباحثی نظیر: توازی، تقابل
 نجاور، و...)
 روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع :

نهج البلاغة

نهج الفصاحة

الصحيفة السجادية

تفسير مجمع البيان : طبرسي

تفسير الكشاف: زمخشري

أسرار البلاغة: عبدالقاهر جرجاني

دلائل الإعجاز: عبدالقاهر الجرجاني

المطول

مختصر المعاني

شروح التلخيص

مفتاح العلوم

الصناعتين: ابوهلال عسكري

دراسة ونقد في مسائل بلاغية هامة: دكتور محمد فاضلي

الخواطر الحسان: جبر صومط

فلسفة البلاغة: جبر صومط

النكت في إعجاز القرآن: الرماني

معجم المصطلحات البلاغية وتطورها: أحمد مطلوب

الطراز المتضمن لأسرار البلاغة وعلوم حقائق الإعجاز: يحيى بن حمزة العلوي

درة التنزيل وغرة التأويل: الخطيب الإسكافي

سرّ الفصاحة: ابن سنان الخفاجي

جماليات المفردة القرآنية في كتب الإعجاز والتفسير: أحمد ياسوف

التصوير الفني في القرآن الكريم: سيد قطب

مشاهد القيامة في القرآن: سيد قطب

دراسات في الصورة الفنية في القرآن: دكتور محمود البستاني

التفسير البياني للقرآن: عائشة بنت الشاطي

وظيفة الصورة الفنية في القرآن الكريم: أحمد عبدالسلام المراغب

الجمان في تشبيهات القرآن: ابن ناقي البغدادي

مجاز القرآن: ابو عبيده معمر بن المثنى

المناهج البلاغية في دراسة الظاهرة الأدبية: حمادي صمود

منهاج البلغاء وسراج الأدباء: حازم القرطاجني

الصورة الفنية في التراث النقدي و البلاغي عند العرب: جابر عصفور

الاستعارة في النقد الأدبي الحديث: يوسف ابو العدوس

عنوان درس: نقد ادبی و منابع آن

تعداد واحد: ۲
نوع واحد: نظری
تعداد ساعات: ۳۲
بیش نیاز: زبان خارجی (۱)

دروس پیش نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد	عنوان درس به فارسی: نقد ادبی و منابع آن عنوان درس به انگلیسی: Literary Criticism and Its Resources
	عملی			واحد:	
	نظری	پایه		۲	
	عملی			تعداد	
	نظری	اصلی - الزامی		ساعت:	
	عملی			۳۲	
	نظری*	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐					

هدف:

بررسی رویکردها، مبانی، و قضایای نقد ادبی قدیم در زبان عربی
بررسی رویکردها، مبانی، و قضایای نقد ادبی معاصر در زبان عربی

سرفصل:

تحقیق درباره: مفهوم نقد ادبی و تاریخچه آن در ادب عربی، تأثیر نقد عربی از نقد یونان، مبانی و اصول نقد ادبی در عربی
نظیر: اصل وحدت، غرابت و ابداع، الهام و غموض، موسیقی الفاظ، قضیه سرقات در نقد ادبی عربی، پیشگامان نقد ادبی عربی و دیدگاه های آنان (قدمه بن جعفر، جاحظ، ابن الأثیر، ابن قتیبه، آمدی، عبدالقاهر جرجانی، ابو هلال عسکری، ابن رشیق فیروانی)، نقش ایرانیان در پیشبرد مباحث نقد ادبی، تأثیر قرآن کریم بر نقد ادبی
تحقیق درباره: شیوه های نقد ادبی (منهج تاریخی، منهج علمی، منهج فنی، منهج نفسی، نقد بر مبنای روانشناسی، نقد بر مبنای زیبایی شناسی)، نقد عناصر ادبی (خیال، فکر، تصویر، عاطفه) تأثیر نقد عربی از نقد غربی معاصر، ناقدان برجسته در ادب عربی و شیوه ها و دیدگاه های آنان، نقد و تحلیل گونه های ادبی همانند: داستان، داستان کوتاه، نمایشنامه، نظریه ادبیات اسلامی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
	*	*	

منابع:

تاریخ النقد الأدبی عند العرب من القرن الثانی حتی الثامن: إحسان عباس
تاریخ النقد الأدبی عند العرب من العصر الجاهلی إلى القرن الرابع: طه إبراهیم
أسس النقد الأدبی عند العرب: أحمد أحمد بدوی

اصول النقد الادبي: احمد الشايب

نقد الشعر: قدامه

نقد النثر: قدامه

الوساطة بين المتنبي وخصومه: القاضي الجرجاني

دلائل الاعجاز: عبدالقاهر الجرجاني

رساله في البلاغة عبدالقاهر الجرجاني

العمدة في صناعة الشعر ونقده: ابن رشيق

المثل السائر: ابن الاثير الجزري

البيان والتبيين: جاحظ

الصناعتين: ابوهلال العسكري

أبعاد في النقد الأدبي الحديث: مصطفى الصاوي الجويني

النقد الأدبي، أصوله ومناهجه: سيد قطب

النقد الأدبي: أحمد أمين

التيارات المعاصرة في النقد الأدبي: بدوي طبانة

قضايا النقد الأدبي: بدوي طبانه

النقد الأدبي الحديث: محمد غنيمي هلال

نقاد معاصرون: محمد مندور

